

علوم و فنون ادبی ۲

۱- هجابندی مصراع «دل بیرده است آن نگار شوخ چشم از دست ما» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- ۱) دل اب / بُرده / اس / تان / ان / گار / شوخ / چشم / از / دس / ات / ما
- ۲) دل اب / بُر دس / تان / ان / گار / شوخ / چشم / مز / دس / ات / ما
- ۳) دل اب / بُر / دست / آن / ان / گار / شوخ / چشم / مز / دس / ات / ما
- ۴) دل / بُرد / است / آن / ان / گار / شوخ / چشم / مز / دست / ما

۲- ارکان عروضی مصراع زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

«دو چشم مست میگونش ببرد آرام هشیاران»

- ۱) دو چشم م / مسّت می گو / نَش بُر دا / رام هُش یاران
- ۲) دو چشم م / مسّت / می گوَنش / اب بُر دا / رام هُش / یاران
- ۳) دو چشم م / مسّت / می گوَنش / اب بُر دا / رام هُش یاران
- ۴) دو چشم م / مسّت / می گو / نَش ب بُر دا / رام هُش / یاران

۳- تعداد ارکان تمام مصراعها برابر است؛ به جز:

- ۱) می‌گریزم زین دغل کاران دنیا می‌گریزم
- ۲) هر که صید او شود با دیگری کارش نباشد
- ۳) آه از این هستی و داد از این وجودم
- ۴) همچو صبح از دست غم هر شب گریبان چاک دارم

۴- مصراع زیر از چند هجا تشکیل شده است؟

«از هر چه می‌رود سخن دوست خوشتر است»

- ۱) شانزده
- ۲) چهارده
- ۳) دوازده
- ۴) سیزده

۵- الگوی هجایی ارکان تمام گزینه‌ها به صورت «هجای بلند + هجای کوتاه + هجای بلند + هجای بلند» است؛ به جز:

- ۱) بشنو از نی - همچو بلبل
- ۲) تا بگویم - بار دیگر
- ۳) وز خطش مشک - چشم بد دور
- ۴) این که دل‌ها - در برش غم

۶- تعداد ارکان مقابل کدام بیت نادرست است؟

- ۱) جهانان عهد با من جز چنین بستی / نیاری یاد از آن پیمان که کردستی (هر مصراع سه رکن)
- ۲) بتی دارم که گرد گل ز سنبل سایه‌بان دارد / بهار عارضش خطی به خون ارغوان دارد (هر مصراع چهار رکن)
- ۳) شب دوشینه در سودای او خفتم / از آن امروز با تیمار و غم جفتم (هر مصراع چهار رکن)
- ۴) مَرَا گر ز وصل تو رنگی برآید / رها کن که نامم به ننگی برآید (هر مصراع چهار رکن)

۷- در کدام بیت تشبیه به کار نرفته است؟

- ۱) خیال وصل تو بیخ امید بنشاندهست / بلای عشق تو بنیاد صبر برکنده‌ست
- ۲) به تماشاگاه زلفش دل حافظ روزی / شد که باز آید و جاوید گرفتار بماند
- ۳) لعلی از کان مروّت برنیامد سالهاست / تابش خورشید و سعی باد و باران را چه شد؟
- ۴) اگر از پرده برون شد دل من عیب مکن / شکر ایزد که نه در پرده پندار بماند

۸- هر چهار رکن تشبیه در کدام بیت وجود دارد؟

- ۱) چون صبح چاک سینه درآید به معرکه / دشمن ز عکس خنجر چون آفتاب تو
- ۲) باورم نیست ز بد عهدی ایام هنوز / قصّه غصّه که در دولت یار آخر شد
- ۳) اگر به سان چراغی شدست خاطر او / عنایت تو بس است این چراغ را روغن
- ۴) در بوستان حریفان مانند لاله و گل / هر یک گرفته جامی بر یاد روی یاری

۹- تعداد تشبیه ذکر شده در مقابل کدام بیت نادرست است؟

- ۱) طرب سرای محبت کنون شود معمور / که طاق ابروی یار منش مهندس شد (دو تشبیه)
- ۲) گرچه خط داد سخن در مصحف روی تو داد / نقطه خال ترا تفسیر نتوانست کرد (دو تشبیه)
- ۳) گران تر است به دیوان حشر میزانش / به هر که سنگ ملامت گران نمی‌باشد (دو تشبیه)
- ۴) شعله عشق ز تقلید بلندی گیرد / شور بلبل ز تماشای گلزار فزود (یک تشبیه)

۱۰- در کدام بیت هر دو تشبیه «فشرده و گسترده» به کار رفته است؟

- ۱) کعبه‌سان بر تن لباس شبروان پوشیده‌ای / عالمی را از لباس صبر عربان کرده‌ای
- ۲) خروش سیل حوادث بلند می‌گوید / که خواب امن در این خاکدان نمی‌باشد
- ۳) از زیر و زبر چون گویمش کان فلکی / مانند فلک زیر و زبر خواهد شد
- ۴) سر مپیچ از سنگ طفلان چون درخت میوه‌دار / کز برای دیگران این برگ و بارت داده‌اند

۱۱- در کدام بیت دو تشبیه اسنادی به کار رفته است؟

- (۱) هر چه می‌گویند با من ناصحان، شایسته‌ام / بی تأمل پنبه غفلت برآوردم ز گوش
(۲) مگر فلاخن توفیق دست من گیرد / که همچو سنگ نشانم به جا گذاشته‌اند
(۳) بس که خوردم زهر غم، چون ریزد از هم پیکرم / سبزپوش از خاک برخیزد غبارم همچو سرو
(۴) همه کس را به تو آن میل نباشد که مراست / کآفتابی تو و کوتاه نظر مرغ شب است

۱۲- در بیت زیر چند تشبیه به کار رفته است؟

«تو ماه آسمانی و ما را به دست ظلم / در زیر پای هجر چو خاک زمین مکن»

- (۱) دو (۲) سه (۳) یک (۴) چهار

۱۳- در هر دو بیت کدام گزینه تشبیه بلیغ وجود دارد؟

- (الف) نخل نوخیز تو بهر بوستان دیگرست / ریشه محکم در زمین عاریت چندین مکن
(ب) چشم خواب آلود را در گوشه نسیان گذار / راه دوری پیش داری بار خود سنگین مکن
(ج) می‌چکد خون از سر شمشیر حشر انتقام / پنجه از خون ضعیفان، سرخ چون شاهین مکن
(د) غنچه مستور می‌خواهد بهشت روی یار / چشم خود را باز بر رخسار حورالعین مکن

- (۱) الف - د (۲) الف - ب (۳) د - ج (۴) د - ب

۱۴- تعداد تشبیه در کدام بیت کمتر است؟

- (۱) بر آتش عشقت آب تدبیر / چندان که زدیم باز ننشست
(۲) که شنیدی که برانگیخت سمنند غم عشق / که نه اندر عقبش گرد ندامت برخاست
(۳) نیست در صومعه عقل به جز فکر معاش / گنج بر روی هم افتاده به ویرانه عشق
(۴) هر قدر در چمن حسن تو گل افزون شد / شرم بی‌رحم به خار سر دیوار افزود

۱۵- در کدام بیت وجه شبه ذکر شده است؟

- (۱) همچو خورشید از کواکب نامداری از ملوک / همچو یاقوت از جواهر اختیاری از بشر
(۲) خرامان چو شوی گردد تنت سر تا قدم لرزان / به سان گلبنی کز نازکی گلها بر آن لرزد
(۳) شب است و خال تو اندر خیال چشم سیاه / کمند زلف تو دامست و بخت من گمراه
(۴) سر و بالای کمان ابرو اگر تیر زند / عاشق آن است که بر دیده نهد پیکان را